

Skatteudvalget 2015-16
SAU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 162
Offentligt

22. juni 2016
J.nr. 16-0003281

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 162 af 4. januar 2016 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Ole Birk Olesen (LA).

Karsten Lauritzen

/ Peter Bach Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvor stort et provenu det vil indbringe statskassen at indføre en ekstra marginalskat på 5 pct. på al årsindkomst på over 1 mio. kr. som foreslået af Enhedslisten i Berlingske den 4. januar 2016 samt oplyse virkning på beskæftigelse og BNP?

Endeligt svar

Det skal indledningsvis beklages, at det har taget lang tid at svare på spørgsmålet. Det skyldes, at besvarelsen har givet anledning til en række såvel økonomfaglige som beregningsmæssige spørgsmål.

I dansk skatteret opereres ikke med begrebet ”årsindkomst”, hvorfor det i besvarelsen af det aktuelle spørgsmål er lagt til grund, at der indføres en ny skat på 5 pct. af et grundlag svarende til summen af personlig indkomst, positiv nettokapitalindkomst (efter fradrag for ægtefælles eventuelle negative nettokapitalindkomst) og aktieindkomst, der tilsammen overstiger 1 mio. kr. Det er endvidere lagt til grund, at den samlede positive nettokapitalindkomst og aktieindkomst for ægtefæller i udgangspunktet indgår i indkomstgrundlaget for den ægtefælle, der har den højeste personlige indkomst. Det er derudover forudsat, at den anførte nye skat beregnes uafhængigt af det skrå skatte loft. En sådan hypotetisk skat ville indebære en stigning i marginalskatten svarende til ca. 5 pct.-point for alle personer, hvis indkomstgrundlag overstiger 1 mio. kr.¹ De her anvendte konkrete forudsætninger om indkomstgrundlaget mv. for den hypotetiske ekstra marginalskat har betydning for de resulterende provenu- og adfærdsvirkninger.

Indførelsen af en hypotetisk ”millionærskat” efter de ovennævnte forudsatte principper skønnes at indebære et merprovenu efter tilbageløb på ca. 2 mia. kr., *jf. tabel 1*, hvoraf knap 1 mia. kr. vedrører positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst (opgjort som den marginale virkning af at tilføje nettokapitalindkomst og aktieindkomst til skattegrundlaget). Der er betydelig usikkerhed knyttet til vurderingen af de afledte adfærdsvirkninger af forslaget, *jf. nærmere omtale nedenfor*. Opgjort inklusive de skønnede afledte virkninger reduceres merprovenuet til knap 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, *jf. tabel 1*.

Tabel 1. Virkning på offentlige finanser af 5 pct. skat på al indkomst over 1 mio. kr.

Mio. kr., 2016-niveau	Umiddelbar virkning	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd
5 pct. ekstra skat på al indkomst over 1 mio. kr.	2.600	1.990	1.550

Kilde. Egne beregninger på baggrund af 3,3 pct. stikprøve af befolkningen i år 2013.

Anm.: Provenuberegningen afspejler 2023-skatteregler, dvs. når skattereformen fra 2012 er fuldt indfaset. Herudover er det i overensstemmelse med Konvergensprogrammet for 2016 lagt til grund, at positive nettokapitalindkomster øges med 8 pct., og negative nettokapitalindkomster øges med ca. 53 pct. frem til 2023. De dynamiske virkninger, der kan henføres til øget arbejdsudbud, er baseret på en konkret beregning ved brug af Lovmodellen. Denne kan derfor afvige i forhold til tidligere skøn for lignende beregninger. Det er beregningsteknisk forudsat, at selvfinansieringsgraden vedrørende nettokapital- og aktieindkomst er den samme som for personlig indkomst.

¹ Marginalskatten vedrørende personlig indkomst øges med 4,6 pct.-point (0,92*5), idet personlig indkomst opgøres efter AM-bidrag. Marginalskatten for kapitalindkomst og aktieindkomst øges med 5 pct.-point.

Den øgede marginalbeskatning af *personlig indkomst* skønnes isoleret set at indebære en reduktion af den præsterede arbejdsindsats målt i timer svarende til i størrelsesordenen 350 fuldtidspersoner i den berørte personkreds. Skatten skønnes ikke at have betydning for arbejdsudbuddet via den såkaldte deltagelseeffekt, dvs. antallet af beskæftigede personer antages upåvirket.

Skønnet for de dynamiske virkninger i form af ændringer i arbejdsudbuddet afspejler ministeriernes sædvanlige regnemetode. Den specifikke funktionelle form, der ligger til grund for beregningerne af ændringer i arbejdsudbuddet, er taget fra et studie på danske data fra 2001: *Overtime Work, Dual Job Holding and Taxation, Frederiksen, Graversen og Smith, 2001*. Det bemærkes, at skønnet for arbejdsudbudsvirkningen i den konkrete beregning er forbundet med større usikkerhed end ved fx lempelser af den nuværende topskattesats. Det skyldes blandt andet, at den empiriske undersøgelse, som ligger til grund for beregningen af ændringer i arbejdsudbuddet, ikke specifikt omhandler personer med meget høje indkomster. Hertil kommer, at den anvendte metode indebærer, at arbejdsudbudsvirkningens styrke (målt ved den såkaldte arbejdsudbudselasticitet) er aftagende med indkomsten.

En øget kapital- og aktieindkomstbeskatning vil have en række afledte effekter på såvel arbejdsudbud som opsparing og porteføljesammensætning. I skønnet for de dynamiske provenuvirkninger i kroner er det beregningsteknisk antaget, at den øgede marginalbeskatning af positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst har samme procentmæssige (negative) afledte adfærdsvirkning på provenuet som den øgede marginalbeskatning af personlig indkomst. Virkningen af en øget marginalbeskatning af positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst er imidlertid ikke tillagt en direkte virkning på arbejdsudbuddet målt i hoveder (dvs. indgår ikke i det ovennævnte skøn på 350 fuldtidspersoner).

Herudover kan der være en række andre afledte effekter, som særligt vedrører skatter målrettet personer med høje indkomster. Fx viser en beregning fra Skattekommisionen, at såfremt den ene procent af befolkningen med de højeste indkomster udvandrede, ville skatteprovenuet falde svarende til ca. 7,7 pct. af de samlede indkomstskatteindtægter. Selv en beskeden udvandringseffekt kan således have betydelige afledte virkninger på indkomstskatteprovenuet.

Samlet set er den skønnede forbedring af de offentlige finanser på knap 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd formentlig overvurderet, da det beregningsteknisk ikke er muligt at inddrage samtlige afledte effekter af skatten i beregningen.

Virkning på BNP som følge af lavere arbejdsudbud

Arbejdsudbudsreduktionen, der kan henføres til øget beskatning af personlig indkomst, skønnes at svare til en reduktion af den samlede lønindkomst med knap 0,4 mia. kr., hvilket *isoleret set* indebærer en reduktion af BNP med ca. 0,7 mia. kr.

Under en forudsætning om perfekt international kapitalmobilitet påvirkes BNP (dvs. produktionen) i udgangspunktet ikke af ændringer i opsparingsniveauet som følge af en

højere marginalbeskatning af kapitalindkomst og aktieindkomst. Der kan dog være tilfælde, hvor dette ikke gælder. Fx vil investeringsniveauet for mindre danske virksomheder, der ikke har perfekt adgang til internationale kapitalmarkeder, i visse tilfælde kunne afhænge af danske ejeres egen opsparing i unoterede ejerandele (unoterede aktier). Det skyldes blandt andet, at disse unoterede ejerandele anvendes som sikkerhed for lån i forbindelse med investeringer. En øget beskatning heraf vil dermed reducere investeringsniveauet og dermed også BNP. Omvendt vil en øget beskatning af nettokapitalindkomst og aktieindkomst flytte formue over i en større bestand af ejerboliger, hvilket vil kunne indebære en stigning i BNP.

Endelig bemærkes det, at BNP afspejler værdien af den samlede produktion i økonomien (opgjort inklusive skatter og afgifter), mens ændringen i borgernes velfærd som følge af ændrede skatter afspejler ændringen i forvriddningstabet forbundet med skatten – svarende til de afledte adfærdsmæssige provenukonsekvenser.